

การศึกษารับพัฒนาการทางศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ที่ได้รับการสอนศิลปะตามแนวเก่าและแนวใหม่

นางสาวอชชา แสงอสนีย์

006507

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2515

A STUDY OF DEVELOPMENTAL STAGES IN ART OF
LOWER ELEMENTARY PUPILS TAUGHT
WITH TRADITIONAL AND
MODERN METHODS

Miss Acha Seangasanee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1972

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นตัวแทน

ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์สังวร พิษเณทรโยธิน

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาชั้นพัฒนาการทางศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น
ที่ได้รับการสอนศิลปะตามแนวเก่าและแนวใหม่

ชื่อ นางสาวอชชา แสงอสนีย์ แผนกวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2514

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาชั้นพัฒนาการทางศิลปะ ระหว่าง
นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ที่เรียนศิลปะตามแนวเก่าและแนวใหม่

โดยนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งกำหนดให้นักเรียนวาดภาพตามหัวข้อที่
กำหนดให้จำนวน 1 ภาพ และให้นักเรียนวาดภาพตามใจชอบอีก 1 ภาพ สรุปแล้วต้องวาดภาพ
คนละ 2 ภาพ ไปทดสอบนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นละ 1 ห้องเรียน จาก
โรงเรียนสมถวิล ราชดำริ ซึ่งเป็นตัวแทนโรงเรียนที่สอนศิลปะตามแนวเก่า และโรงเรียนสาธิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นตัวแทนโรงเรียนที่สอนศิลปะตามแนวใหม่ วิเคราะห์ผลการทดสอบ
เพื่อแบ่งชั้นพัฒนาการทางศิลปะ ตามหลักเกณฑ์ของ วิคเตอร์ โลเวนเฟลด์ แล้วหาร้อยละของภาพ
ในแต่ละชั้นพัฒนาการ หลังจากนั้นนำภาพในแต่ละชั้นพัฒนาการมาศึกษาหาลักษณะ การวาดภาพคน
การใช้ของไฟ และการใช้สี แล้วหาร้อยละของแต่ละลักษณะ

ผลการวิจัยปรากฏว่า

- (1) นักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่ มีชั้นพัฒนาการทางศิลปะเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ของ วิคเตอร์ โลเวนเฟลด์ มากกว่านักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า
- (2) นักเรียนที่อยู่ในชั้นพัฒนาการชั้นที่ 2 ที่เรียนศิลปะแนวใหม่ วาด
ภาพคนมากกว่าลักษณะกว่านักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า 1 ลักษณะ

- (3) นักเรียนที่อยู่ในชั้นพัฒนาการขั้นที่ 2 ที่เรียนศิลปะแนวใหม่ ใช้
ของไฟมากลักษณะกว่านักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า 1 ลักษณะ
- (4) นักเรียนที่อยู่ในชั้นพัฒนาการขั้นที่ 2 ที่เรียนศิลปะแนวใหม่ ใช้สี
มากลักษณะกว่านักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า 1 ลักษณะ
- (5) นักเรียนที่อยู่ในชั้นพัฒนาการขั้นที่ 3 ที่เรียนศิลปะแนวใหม่ และ
แนวเก่า วาดภาพคน 3 ลักษณะเท่ากัน
- (6) นักเรียนที่อยู่ในชั้นพัฒนาการขั้นที่ 3 ที่เรียนศิลปะแนวใหม่ ใช้
ของไฟมากลักษณะกว่านักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า 2 ลักษณะ
- (7) นักเรียนที่อยู่ในชั้นพัฒนาการขั้นที่ 3 ที่เรียนศิลปะแนวใหม่ และ
แนวเก่า ใช้สี 4 ลักษณะเท่ากัน
- (8) นักเรียนที่อยู่ในชั้นพัฒนาการขั้นที่ 4 วิเคราะห์เฉพาะนักเรียน
ที่เรียนศิลปะตามแนวใหม่ ไคเดลคือ วาดภาพคน 4 ลักษณะ ใช้ของไฟ 5 ลักษณะ และใช้สี 2
ลักษณะ
- (9) นักเรียนที่เรียนศิลปะตามแนวเก่า วาดภาพคนหน้าตรงมากที่สุด
ทุกชั้นพัฒนาการ แต่นักเรียนที่เรียนศิลปะตามแนวใหม่ วาดภาพคนหน้าตรงมากที่สุด ในชั้นพัฒนาการ
ทางศิลปะชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 ส่วนชั้นที่ 4 วาดภาพหน้าตรงและหน้าคานข้างปนก้นมากที่สุด

Thesis Title A Study of Developmental Stages in Art of Lower
Elementary Pupils Taught with Traditional and
Modern Methods.

Name Miss Acha Seangasanee Department Elementary Education

Academic Year 1971

ABSTRACT

Statement of the Study:

The purpose of this analysis is to study the different stages of child development in Art, between two private co-ed elementary schools: one uses modern method in teaching, the other conventional method.

Procedure:

Two self-invented tests had been administered to the students of both schools, Pratom Suksa 1 - 4, one class of each. Satit-Chulalongkorn University Demonstration School students represent those taught in modern way; Somthavil School students represent those taught in conventional way. The test consisted of : 1. draw according to a given title, 2. draw as one wishes. The results from testing were analysed into percentage, according to Viktor Lowenfeld Stages of Development in Art. Then each stage of development was studied carefully to see how the students treated the human figure, space and color in their drawings, and the percentage was redrawn.

Finding :

1. The students taught with modern method developed more according to Viktor Lowenfeld Stages than those taught with conventional method.

2. Those students modernly taught, at the 2nd stage of development, drawn human figure one type more than those students conventionally taught.

3. Those modernly taught students, at the 2nd stage, used space one type more than those conventionally taught.

4. Those modernly taught students, at the 2nd stage, used color one type more than those conventionally taught.

5. At the 3rd stage of development both groups : modernly taught and conventionally taught, equally drawn three types of human figure.

6. Those modernly taught, at the 3rd stage, used space two types more than those conventionally taught.

7. At the 3rd stage, both groups equally used four types of color.

8. Those at the 4th stage, analysed only the modernly taught students, appeared to draw four types of human figure, to use five types of space, and two types of color.

9. Those taught in conventional way drawn full front face at all stages. But those taught in modern way drawn full front face more at the 2nd and 3rd stage; as for the 4th stage, there was a mixture of full front face and the side face.

กิติกรรมประกาศ

การทำงานวิจัยนับเป็นวิธีการหาความรู้ที่สำคัญอย่างหนึ่ง นอกจากจะต้องใช้ความสามารถส่วนบุคคลแล้ว คุณสมบัติในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่ผู้ทำการวิจัยจะต้องมีมากเป็นพิเศษ เพราะการทำงานวิจัยใด ๆ ก็ตามจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น ๆ หลายท่าน การทำงานวิจัยเรื่องหนึ่งเช่นกัน ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือและความกรุณาจากอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสมถวิล ราชคําริ และอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษาของทั้งสองโรงเรียนแล้ว งานวิจัยครั้งนั้นคงไม่สำเร็จลงไปได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่โศกถวายนามไว้ ณ ที่นี้ด้วย

บุคคลอีก 3 ท่านที่จะขอมอบพระคุณเสียมิได้คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง วรรณสุต ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องทางสถิติ อาจารย์กุศล สุจรรยา ที่กรุณาให้คำแนะนำในการดำเนินการ ตลอดจนให้ยืมหนังสือและเอกสารต่าง ๆ และท่านสุดท้ายก็คือ อาจารย์สังวร พิษเณทรโยธิน ซึ่งกรุณารับเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ทำให้งานครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่คอยช่วยเหลือแนะนำ และให้กำลังใจสำหรับการทำงานครั้งนี้

อัชชา แสงอัสนีย์

12 เมษายน 2515

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย	๗
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๙
	กิตติกรรมประกาศ	๑๑
	รายการตารางประกอบ	๑๒
	บท	
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	13
	ขอบเขตของการวิจัย	13
	ขอคกลงเบงตน	14
	ความไมสมบรูณของการวิจัย	14
	ประโยชน์ที่จะไ้จากการวิจัย	15
	คำจำกัดความ	15
2	บทความและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
3	วิธีดำเนินงาน	29
	การเลือกโรงเรียน	29
	ตัวอย่างประชากร	30
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
	การศึกษานี้พัฒนาการจากภาพ	35
	การวิเคราะห์ข้อมูล	36

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	60
	สรุปผลการวิจัย	61
	การอภิปรายผลการวิจัย	62
	ข้อเสนอแนะ	65
	ประโยชน์สืบเนื่องจากการวิจัย	68
	บรรณานุกรม	69
	ภาคผนวก	72
	ประวัติการศึกษา	85

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1.	จำนวนนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แยกตามเพศและชั้น	31
2.	จำนวนนักเรียนโรงเรียนสมถวิล ราชคำริ แยกตามเพศและชั้น ...	31
3.	จำนวนนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แยกตามกลุ่มอายุและเพศ	32
4.	จำนวนนักเรียนโรงเรียนสมถวิล ราชคำริ แยกตามกลุ่มอายุและเพศ ...	32
5.	ร้อยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า ในชั้นพัฒนาการทางการวาดภาพ ชั้นต่าง ๆ จำแนกตามกลุ่มอายุ	40
6.	ร้อยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่ ในชั้นพัฒนาการทางการวาดภาพ ชั้นต่าง ๆ จำแนกตามกลุ่มอายุ	41
7.	ร้อยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 2 ตามลักษณะการวาดภาพคน	44
8.	ร้อยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่ ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 2 ตามลักษณะการวาดภาพคน	44
9.	ร้อยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 2 ตามลักษณะการใช้ของไฟ	46
10.	ร้อยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่ ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 2 ตามลักษณะการใช้ของไฟ	46
11.	ร้อยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 2 ตามลักษณะการใช้สี	48
12.	ร้อยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่ ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 2 ตามลักษณะการใช้สี	48
13.	ร้อยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 3 ตามลักษณะการวาดภาพคน	50

14.	รอยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่	ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 3	
	ตามลักษณะการวาดภาพคน	50
15.	รอยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า	ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 3	
	ตามลักษณะการใช้ของไฟ	52
16.	รอยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่	ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 3	
	ตามลักษณะการใช้ของไฟ	52
17.	รอยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวเก่า	ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 3	
	ตามลักษณะการใช้สี	54
18.	รอยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่	ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 3	
	ตามลักษณะการใช้สี	54
19.	รอยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่	ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 4	
	ตามลักษณะการวาดภาพคน	56
20.	รอยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่	ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 4	
	ตามลักษณะการใช้ของไฟ	57
21.	รอยละของนักเรียนที่เรียนศิลปะแนวใหม่	ในชั้นพัฒนาการทางศิลปะชั้นที่ 4	
	ตามลักษณะการใช้สี	58
22.	รอยละของการวาดภาพหน้าคนคานตรงและคานข้างของนักเรียนที่เรียน	ศิลปะแนวเก่าและแนวใหม่ ในชั้นพัฒนาการชั้นที่ 2, 3 และ 4	... 59